

Снимка Стоян Илиев

Мария Гайдарова, председател на „Световен образователен форум България“, връчва на министър Красимир Вълчев знака за посланик на добра воля на организацията

Дигитални умения на бъдещето

Иновациите в училище трябва да бъдат насърчавани, казва министър Вълчев

Деяна ЛУКОВА

„Иновациите в училище и дигиталните технологии ще формират кода на нашето бъдеще.“ Това заяви министърът на образованието и науката Красимир Вълчев пред участниците в майсторския клас „Класната стая на XXI век – умения, иновации, технологии“. В Пловдив повече от 200 учители, директори и образователни експерти се събраха за обмяна на добри практики. Събитието е организирано от фондация „Световен образователен форум България“, община Пловдив и ПУ „Паисий Хилендарски“.

По думите на министър Вълчев повечето професии само след две десетилетия ще изискват основно дигитални умения, затова акцентът в образованието трябва да е насочен върху природните и математическите науки. Според него иновациите в училище

трябва да бъдат насърчавани, но рецептата не е тотална дигитализация. По-важно е учениците да имат дигитална образователна култура – да прекарват времето си в мрежата с образователно любопитство и да задълбочават компетентностите си, свързани с дисциплиниране на ума.

Министърът изтъкна още, че иновативните проекти, които тръгват в 184 училища, ще бъдат насърчавани, но и оценявани предпазливо. „Нямаме гаранция, че всички иновации ще са полезни, но това е пътят. Системата на образованието е консервативна и трябва да подхождаме предпазливо към всяка иновация, но в същото време динамичното развитие ни налага постоянно да се развиваме“, каза Вълчев.

Според него професията, която няма да изчезне, са добрите учители. „Те са тези, които ще ни подготвят за по-доброто об-

щество, когато ще имаме нужда от дигитални умения. Това е Общество 5.0 – такова общество или миниобщност е дигиталната класна стая“, посочи министър Вълчев.

Той отбеляза, че тази година МОН стартира първата съвместна с бизнеса програма „Обучение за ИТ кариера“. С нея ще бъдат подготвени ученици за професията „Приложен програмист“. Правят се и обучения на учители, които да работят в клас с информационни технологии.

„Електронните учебници в момента са допустими само като допълнителна възможност“, заяви министър Вълчев в отговор на въпрос за олекотяването на ученическите раници. Според министъра има варианти само учителите да ползват лиценза за учебника и да използват онлайн съдържание на интерактивна дъска.

Признание за учен икономист

Министерският съвет предлага на Президента на Република България да удостои с орден „Св. св. Кирил и Методий“ – първа степен, проф. Анна Недялкова, за нейния значим принос в развитието на българското образование и наука и по повод 70-ата ѝ годишнина. Предложението е иницирано от Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“, сред чиито учредители е проф. Недялкова.

Проф. Анна Недялкова

Тя е първият български ректор, избран за член на Клуба на

ректорите на Европа в Оксфорд през 2006 г. Под нейно ръководство е сертифицирана системата за управление на качеството на Варненския свободен университет, въведена е Европейската система за трансфер на кредити и Университетът е удостоен от Европейската комисия с HR Excellence in Research Logo, удостоверяващо прилагането на принципите, залегнали в Хартата на европейските учени и Кодекса за наемане на изследователи. АЗБУК

Кампания на Института за български език – БАН, и в „Аз-буки“

Вие заета ли сте / заети ли сте довечера?

Сия КОЛКОВСКА*

Съгласуването по число в учтиво изказване, с което се обръщаме към някого чрез местоимението *Вие*, поражда редица затруднения и грешки в говорната практика. Най-рядко се греша при съгласуването по число между местоимението и прилагателно име в състава на сказуемото. Вероятно малцина биха направили комплимент с израза *Госпожо, Вие сте прекрасни* вместо правилното *Госпожо, Вие сте прекрасна!* В този случай правилото за съгласуване изисква прилагателното да бъде в единствено число.

Много повече проблеми създава съгласуването в учтиви изказвания, в които в състава на сказуемото се включва минало страдателно причастие със завършек *-н* или *-т* или минало деятелно причастие със завършек *-л*. Трудността идва от това, че според граматичната норма в тези два случая действат различни правила. В състава на учтиво изказване глаголните форми на *-н* и *-т* се употребяват в единствено число. Коректни са изразите *Господине, Вие сте одобрен за участие в конкурса* (а не: *Вие сте одобрени...*) и *Госпожице, Вие заета ли сте довечера?* (а не: *заети ли сте*).

Най-много грешки се наблюдават при спазване на третото правило, според което в състава на учтиво изказване причастията на *-л* се употребяват в множествено число. Единствено в този случай глаголната форма се съгласува по число с местоимението *Вие*. Коректен е изразът *Господине, Вие сте казал, че...* (а не: *сте казали, че...*). Правилната форма на учтив въпрос към непозната жена е *Госпожо, бихте ли посочили адреса си?* (а не *бихте ли посочили...*).

Коректният езиков изказ в случаите на съгласуване в учтив форма изисква не само езиков усет, но и знания по езикова култура и поради това е показател за по-високо равнище на владеене на българския език.

*Проф. д-р Сия Колковска работи в Секцията за българска лексикология и лексикография в Института за български език. Съавтор е в тълковни, неологични, терминологични и двуезични речници.

Форум на педагозите българисти

„Методически проекти на учителя по български език и литература“ е темата на конференция, организирана от Асоциацията на учителите по български език и литература (28 – 29 октомври). Агенти в работата на форума са професионалната квалификация на учителите, качеството на училищното образование и интерактивността в учебния процес, както и конкретни проблеми и теми от новото учебно съдържание по български език и литература.

В програмата на конференцията сериозно е участието като лектори на действащи учители по български език и литература, както и на специалисти по методика на обучението по български език и литература. Те ще споделят опита си при реализация на теми от учебното съдържание по литература – поезията на Христо Ботев, Мита за сътворението (Грехопадението), изучаването на Сафо и на мита за Прометей в VIII клас. Сред учителите лектори са Евелина Средкова – Първа английска езикова гимназия – София, Владилена Катевска – Национална Априловска гимназия – Габрово, д-р Николай Метев – учител в 91. Немска езикова гимназия – София. АЗБУК

